

חוק הגנת השכר (עיצום כספי), התשס"ט-2009*

פרק א': הגדרות

הגדרות

1. בפרק זה –

- "הארגונים" – ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה, וארגוני מעבידים שלדעת השר הם יציגים ונוגעים בדבר;
- "בית הדין הארצי" ו"בית הדין האזורי" – כמשמעותם בחוק בית הדין לעבודה;
- "הפרשי הצמדה וריבית" – כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961¹;
- "חוק בית הדין לעבודה" – חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969²;
- "חוק בתי דין מינהליים" – חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992³;
- "חוק הגנת השכר" – חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958⁴;
- "מזמין שירות" – מי שמקבל אצלו שירות מקבלן, במסגרת עסקו, משלח ידו או פעילותו הציבורית;
- "הממונה" – מפקח עבודה בכיר שמינה השר לעניין חוק זה;
- "מעסיק בפועל" ו"קבלן כוח אדם" – כהגדרתם בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996⁵;
- "מפקח עבודה" – עובד משרד התעשייה המסחר והתעסוקה שהשר מינה לשם פיקוח על ביצוע הוראות חוק הגנת השכר;
- "קבלן" – מי שעיסוקו במתן שירות, באמצעות עובדיו, אצל זולתו;
- "שירות" – שירות באחד הענפים המפורטים בתוספת;
- "השר" – שר התעשייה המסחר והתעסוקה.

פרק ב': הטלת עיצום כספי על מעביד

עיצום כספי

2. עשה מעביד מעשה המהווה עבירה לפי סעיף 25(ב1) לחוק הגנת השכר, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי בסכום של 35,000 שקלים חדשים, ולגבי מעביד שהוא יחיד המעסיק עובדים שלא במסגרת עסק או משלח יד או פעילות ציבורית – 17,500 שקלים חדשים.

הפרה נמשכת והפרה חוזרת

3. (א) בהפרה נמשכת ייווסף על העיצום הכספי החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

(ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי שהיה ניתן להטיל בשלה אילו היתה הפרה ראשונה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה כאמור בסעיף 2, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה, שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

* התקבל בכנסת ביום י"ג באב התשס"ט (3 באוגוסט 2009); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 436, מיום כ"ד בסיוון התשס"ט (16 ביוני 2009), עמ' 721.

¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

² ס"ח התשכ"ט, עמ' 70.

³ ס"ח התשנ"ב, עמ' 90.

⁴ ס"ח התשי"ח, עמ' 86.

⁵ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201.

4. (א) היה לממונה יסוד סביר להניח כי מעביד הפר הוראה כאמור בסעיף 2 ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למעביד הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בחקק זה – הודעה על כוונת חיוב).
(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין הממונה בין השאר את אלה:
- (1) המעשה המהווה את ההפרה ומועדו;
  - (2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;
  - (3) זכותו של המעביד לטעון את טענותיו לפני הממונה לפי הוראות סעיף 5;
  - (4) שיעור התוספת על העיצום הכספי בהפרה נמשכת או בהפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 3.
5. מעביד שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 4, רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני הממונה, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה.
6. (א) טען מעביד את טענותיו לפני הממונה לפי הוראות סעיף 5, יחליט הממונה, לאחר ששקל את הטענות שנטענו, אם להטיל על המעביד עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 7.
- (ב) (1) החליט הממונה לפי הוראות סעיף קטן (א) להטיל על המעביד עיצום כספי, ימסור לו דרישה לשלם את העיצום הכספי (בחקק זה – דרישת תשלום); בדרישת התשלום יציין הממונה, בין השאר, את נימוקי החלטתו, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו.
- (2) החליט הממונה לפי הוראות סעיף קטן (א) שלא להטיל על המעביד עיצום כספי, ימסור לו הודעה על כך.
- (ג) לא הגיש המעביד את טענותיו לפי הוראות סעיף 5, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו ההודעה על כוונת חיוב, יראו הודעה זו, בתום 30 הימים האמורים, בדרישת תשלום שנמסרה למעביד במועד האמור.
7. (א) הממונה אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסעיף 2, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).
- (ב) השר, בהסכמת שר המשפטים, בהתייעצות עם הארגונים, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להפחית את סכום העיצום הכספי הקבוע בסעיף 2, בשיעורים שיקבע.
8. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מעביד שלא טען את טענותיו לפני הממונה כאמור בסעיף 5 – ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב; הוגש ערר לפי סעיף 15 או ערעור לפי סעיף 18, וועדת הערר, בית הדין האזורי או בית הדין הארצי, לפי העניין, הורו על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי – יהיה סכום העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום מתן ההחלטה בערר או בערעור.
- (ב) סכומי העיצום הכספי יעודכנו ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון). בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב־1 בינואר של השנה הקודמת, ולעניין יום העדכון הראשון – לעומת המדד שהיה ידוע ביום תחילתו של חוק זה; הסכומים האמורים יעוגלו לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

- (ג) השר יפרסם ברשומות הודעה על סכום העיצום הכספי המעודכן לפי סעיף קטן (ב).
9. העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 6.
10. לא שולם עיצום כספי במועד, ייוספו עליו, לתקופת הפיגוע, הפרשי הצמדה וריבית, עד לתשלומו.
11. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גבייה)⁶.
12. (א) תשלום עיצום כספי לפי הוראות פרק זה לא יגרע מאחריותו הפלילית של מעביד בשל הפרת הוראת סעיף 25ב(ב1) לחוק הגנת השכר.
(ב) הוגש נגד מעביד כתב אישום בשל הפרת הוראות סעיף 25ב(ב1) לחוק הגנת השכר, לא ינקוט הממונה בהליכים לפי פרק זה בשל המעשה המהווה עבירה כאמור, ואם שילם המעביד עיצום כספי – יוחזר לו הסכום ששולם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

פרק ג': התראה מינהלית למעביד

13. התראה מינהלית
- (א) על אף הוראות סעיף 4, יהיה לממונה יסוד סביר להניח כי מעביד הפר הוראה כאמור בסעיף 2, רשאי הוא להמציא למעביד, במקום הודעה על כוונת חיוב, התראה מינהלית, על פי נהלים שעליהם יורה השר, בהתייעצות עם הארגונים ובאישור היועץ המשפטי לממשלה, ואשר יפורסמו באתר האינטרנט של משרד התעשייה המסחר והתעסוקה, ולפיה על המעביד להפסיק את ההפרה; בהתראה מינהלית יפרט הממונה מהו המעשה המהווה את ההפרה, יודיע למעביד כי עליו להימנע מהמשך ביצוע, ויידע אותו על זכותו לבקש את ביטול ההתראה כמפורט בסעיף קטן (ב) ועל משמעות המשך ההפרה כמפורט בסעיף קטן (ד).
- (ב) נמסרה למעביד התראה מינהלית כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא לפנות לממונה בכתב, בתוך 30 ימים, בבקשה לבטל את ההתראה בשל אחד מטעמים אלה:
- (1) המעביד לא ביצע את ההפרה;
- (2) המעשה שביצע המעביד, המפורט בהתראה, אינו מהווה הפרה.
- (ג) קיבל הממונה בקשה לביטול התראה מינהלית, לפי הוראות סעיף קטן (ב), רשאי הוא לבטל את ההתראה או לדחות את הבקשה ולהשאיר את ההתראה על כנה; החלטת הממונה תינתן בכתב, ותימסר למעביד, בצירוף נימוקים.
- (ד) (1) נמסרה למעביד התראה לפי הוראות סעיף זה והמעביד המשיך להפר את ההוראה כאמור בסעיף קטן (א), ימסור לו הממונה דרישת תשלום בשל הפרה נמשכת כאמור בסעיף 3.
- (2) נמסרה למעביד התראה לפי הוראות סעיף זה והמעביד חזר והפר את ההוראה כאמור בסעיף קטן (א) בתוך שנתיים מיום מסירת ההתראה, ימסור לו הממונה הודעה על כוונת חיוב בשל הפרה חוזרת כאמור בסעיף 3.

פרק ד': הטלת עיצום כספי על מזמין שירות

14. הטלת עיצום כספי על מזמין שירות
- (א) נמסרה למעביד שהוא קבלן דרישת תשלום כאמור בסעיף 6, בשל הפרת הוראה כאמור בסעיף 2, יודיע על כך הממונה למזמין השירות בצירוף העתק דרישת התשלום שנשלחה לקבלן, ויתרה במזמין השירות כי אם בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה לפי סעיף קטן זה, לא יתקיים האמור בפסקאות (1) או (2) שלהלן, תימסר לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף קטן (ב):

⁶ חוקי א"י, כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

- (1) השכר שלגביו חלה ההפרה שולם;
- (2) מזמין השירות ביטל את חוזה ההתקשרות בינו לבין הקבלן בשל ההפרה, ולא היה בביטול החוזה משום התנהגות שלא בתום לב.
- (ב) לא שולם השכר או בוטל החוזה, לפי הוראות סעיף קטן (א), בתוך התקופה האמורה באותו סעיף קטן, ימסור הממונה למזמין השירות הודעה על כוונת חיוב, ויחולו ההוראות לפי פרק ב', בשינויים המחויבים.
- (ג) נשלחה לקבלן התראה מינהלית, הודעה על כוונת חיוב או החלטה אחרת של הממונה כאמור בסעיף 6(ב)2, בעניין הפרת הוראה כאמור בסעיף 2, ישלח הממונה העתק ממנה למזמין השירות, ואולם אין באי־משלוח העתק כאמור כדי לגרוע מהוראות סעיף זה.

פרק ה': ערר וערעור

15. מעביד או מזמין שירות רשאי להגיש ערר על החלטת הממונה שניתנה בעניינו לפי סעיף 6 או לפי סעיף 13, לפני ועדת ערר כאמור בסעיף 16, בתוך 14 ימים מיום שנמסרה לו; ועדת הערר רשאית, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 14 ימים.
16. (א) השר יקים ועדת ערר, אחת או יותר, שתדון בעררים לפי סעיף 15, וימנה את חבריה שהם:
- (1) עורך דין בעל ותק של חמש שנים לפחות, שהוא עובד המדינה ובעל ידע בתחום דיני העבודה, שימונה בהסכמת שר המשפטים, והוא יהיה היושב ראש;
- (2) עורך דין שהוא נציג לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים;
- (3) עורך דין שהוא נציג ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה.
- (ב) ועדת ערר יכול שתהיה אזוירית או ארצית; הודעה על הקמת הוועדה והרכבה תפורסם ברשומות.
- (ג) ועדת הערר רשאית לדון בהרכב חסר, ובלבד שכל חבריה זומנו כדין לדיון, ושבדיון נכח היושב ראש לפחות.
- (ד) ועדת הערר רשאית לדון ולהחליט בערר על פי טענות וראיות שהוגשו לה בכתב בלבד, ואולם רשאית היא לתת לעורר הזדמנות לטעון את טענותיו בעל פה ולהציג לפניה ראיות, בדרך שתורה, מנימוקים שיירשמו.
- (ה) השר, בהתייעצות עם שר המשפטים והארגונים, רשאי לקבוע את סדרי הדיון של ועדת הערר; לא נקבעו תקנות כאמור, רשאית ועדת הערר לקבוע לעצמה את סדרי הדיון.
- (ו) בכפוף להוראות פרק זה, יחולו על ועדת ערר הוראות חוק בתי דין מינהליים, למעט הוראות סעיפים 5, 7, 16, 17, 22, 26, 33, 36, 37, 45 ו־46 לחוק האמור, בשינוי זה: בסעיפים 11 ו־12 לחוק בתי דין מינהליים, במקום "שר המשפטים" יבוא "שר התעשייה המסחר והתעסוקה".
17. ועדת ערר רשאית לבטל דרישת תשלום, לשנותה או להפחית את סכום העיצום הכספי בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 7, או לדחות את טענות המעביד או מזמין השירות ולהשאיר את דרישת התשלום על כנה.

18. (א) הרואה עצמו נפגע מהחלטת ועדת ערר רשאי לערער לבית הדין האזורי, בתוך 45 ימים מיום שנמסרה לו ההחלטה; בית הדין האזורי ידון בערעור בהתאם לעילות, לסמכויות ולסעדים שלפיהם דן בית משפט לעניינים מינהליים בערעור מינהלי לפי סעיף 8 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000⁷, בשינויים המחויבים.

(ב) על אף האמור בסעיף 18(א) לחוק בית הדין לעבודה, השופט בערעור לפי סעיף קטן (א) יהיה דן יחיד.

(ג) על אף האמור בסעיף 26 לחוק בית הדין לעבודה, פסק דין של בית דין אזורי בערעור לפי סעיף קטן (א) אינו ניתן לערעור, אלא אם כן נתקבלה רשות לכך מנשיא בית הדין הארצי או סגנו או שופט של בית הדין הארצי שנתמנה לכך על ידי הנשיא.

(ד) על אף האמור בסעיף 20(א)(3) לחוק בית הדין לעבודה, ניתנה רשות ערעור כאמור בסעיף קטן (ג), ידון בית הדין הארצי בערעור, בשלושה שופטים בלבד.

19. (א) אין בהגשת ערר או ערעור לפי פרק זה כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן ועדת הערר, בית הדין האזורי או בית הדין הארצי, לפי העניין, הורו אחרת.

(ב) התקבלו ערר או ערעור לפי פרק זה, באופן שהעיצום הכספי בוטל או הופחת לאחר ששולם, יוחזר העיצום הכספי או כל חלק ממנו אשר הופחת כאמור, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

פרק ו': הוראות שונות

20. אין בהוראות חוק זה כדי ליצור יחסי עובד ומעביד בין מזמין שירות לבין עובד קבלן המועסק אצלו.

יחסי עובד ומעביד בין מזמין שירות לבין עובד קבלן

21. דין המדינה כמזמין שירות לעניין חוק זה כדין כל מזמין שירות אחר.

דין המדינה כמזמין שירות

22. השר רשאי, בצו, בהסכמת שר האוצר, בהתייעצות עם הארגונים, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, לשנות את התוספת, ובלבד שלא יוסיף לתוספת ענף שהשכר הממוצע המשולם בו עולה על השכר הממוצע כהגדרתו בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995⁸.

שינוי התוספת

23. בחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 –

תיקון חוק הגנת השכר – מס' 25

(1) בסעיף 25, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) (1) מעביד שלא שילם לעובדו שכר וחלף היום הקובע שלאחריו הפך

אותו שכר לשכר מולן, והמעביד לא הוכיח שאי תשלום השכר נבע מנסיבה שאינה בשליטתו, דינו – מאסר חצי שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

(2) לא יועמד מעביד לדין בשל עבירה לפי פסקה (1), אלא אם כן חלפו 90 ימים מהיום הקובע והשכר לא שולם עד אותו מועד, ובהתאם לנוהל שיאשר היועץ המשפטי לממשלה";

(2) בסעיף 26(ב), בפסקה (3), בסופה יבוא "הסכום הנקוב בפסקה זו יעודכן ב־1 בינואר בכל שנה (בפסקה זו – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד החדש לעומת המדד הבסיסי; לעניין זה –

"מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

⁷ ס"ח התש"ס, עמ' 190.

⁸ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

⁹ ס"ח התשי"ח, עמ' 86; התשס"ח, עמ' 612.

"המדד החדש" – המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון;

"המדד הבסיסי" – המדד שפורסם בחודש יולי 2009";

(3) אחרי סעיף 226 יבוא:

"פיצוי הלנת שכר 26ג. (א) בבואו לפסוק פיצוי הלנת שכר למעביד כאמור בסעיף 17, והליך פלילי

רשאי בית דין לעבודה להתחשב בכך שהמעביד הורשע בשל אותו מעשה, או שהוטל עליו עיצום כספי בשלו לפי חוק הגנת השכר (עיצום כספי), התשס"ט–2009¹⁰.

(ב) בבואו להטיל קנס על מעביד שהורשע בעבירה לפי סעיף 25ב(1), רשאי בית דין לעבודה או בית משפט להתחשב בכך שנפסק נגד המעביד פיצוי הלנת שכר לפי סעיף 17 בשל המעשה שבשלו הורשע כאמור.

(ג) בבואו לגזור את דינו של מעביד שהורשע בעבירה לפי סעיף 25ב(1), רשאי בית דין לעבודה או בית משפט להתחשב בכך ששכר העבודה לא שולם במועדו בטעות כנה, או ששכר העבודה לא שולם במועדו עקב חילוקי דעות שיש בהם ממש בדבר עצם החוב ובלבד שהחלק שאינו שנוי במחלוקת שולם."

24. תחילתו של חוק זה ביום י"ט בתמוז התש"ע (1 ביולי 2010), או במועד מוקדם יותר תחילה שיקבע השר, בצו, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת.

תוספת

(ההגדרה "שירות" שבסעיף 1 וסעיף 22)

1. שמירה ואבטחה.

2. ניקיון.

3. הסעדה, אם השירות ניתן לעובדי מזמין השירות.

בנימין נתניהו ראש הממשלה
בנימין בן-אליעזר שר התעשייה המסחר והתעסוקה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

¹⁰ ס"ח התשס"ט, עמ' 310.